

Jouni Ovaska kesk

Kirjallinen kysymys vapaaehtoistyön esteistä ja byrokratiasta

Eduskunnan puhemiehelle

Pirkanmaan hyvinvointialueella on vapaaehtoisvoimin leivottu pullaa ikäihmisten päivätoimintaan. Pullia on leivottu Hämeenkyrössä Aurinkorinteen ikäihmisten päivätoimintaa varten toimintatalon keittiössä keittiön aineksista, joiden hinta on ollut noin 6—7 euroa. Tästä määrästä on riittänyt pullaa useille kymmenille koko viikoksi. Tämänkaltaisen yhteisöllinen toiminta on tässä ajassa erittäin arvokasta.

Nyt kuitenkin Pirkanmaan hyvinvointialue on kieltänyt vapaaehtoisia leipomasta vedoten elintarvikelakiin. Hyvinvointialue perusteli asiaa sillä, että hyvinvointialue vastaa keittiössä työskentelevien perehdytyksestä, elintarvikehygieniasta ja salmonellatarkastuksesta. Tämä koskee myös keittiötilassa toimivia vapaaehtoisia, joilla on ollut hygieniapassi. Hyvinvointialue on vedonnut myös yhdenvertaisuuteen.

Hyvinvointialue korostaa, ettei kyseessä ole säästötoimi. Asia ratkaistaan ostamalla jatkossa valmista pullaa. Ikäihmisten mukaan tämä ei ole läheskään yhtä hyvää ja kustannukset pullatarjoiluille kasvaa. Päivätoimintaa on ajettu alas ja kannustettu vapaaehtoisuuteen, mutta nyt sitä on vaikeutettu tarpeettomasti.

Pirkanmaan hyvinvointialue ei ole ainut alue, jossa on päädytty samanlaisiin ratkaisuihin. Esimerkiksi Keski-Suomessa ja Varsinais-Suomessa on ollut samanlaisia esimerkkejä tarjoilujen osalta. Mikäli kolmannen sektorin roolia palveluiden tuottamisessa halutaan korostaa, on vapaaehtoisten toimintaedellytyksiin panostettava.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko lainsäädäntö ja hyvinvointialueiden rahoitus ajan tasalla, jos tällaiset linjaukset vaikeuttavat vapaaehtoistoimintaa ympäri Suomen,

onko hallitus suunnitellut muutoksia elintarvikelakiin tämänkaltaisten tilanteiden estämiseksi,

hyväksyykö ministeri Pirkanmaan hyvinvointialueen linjauksen,

miten hallitus edistää vapaaehtoistoiminnan lisäämistä sosiaali- ja terveystaloudissa ja ikäihmisten parissa ja

Kirjallinen kysymys KK 336/2025 vp

mitä ministeri aikoo tehdä, jotta pullan leipominen vapaaehtoisvoimin voi jatkua?

Helsingissä 15.10.2025

Jouni Ovaska kesk